

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 494/2565

พนักงานอัยการจังหวัดโจทก์ นางสาว ก. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1566, ป.อ. มาตรา 319, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 52, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 9, พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 4, พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26, พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 282, ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ ป.พ.พ. มาตรา 1566 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดานั้น เป็นบทบัญญัติในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บิดามารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ ที่จะมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของผู้เยาว์ รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินของผู้เยาว์ เนื่องจากผู้เยาว์เป็นผู้ที่ยังอ่อนในด้านสติปัญญา ความคิด และร่างกาย ขาดความรู้ ความชำนาญ จึงต้องมีผู้ใช้อำนาจปกครองคอยปกครองดูแลจนกว่าผู้เยาว์จะบรรลุนิติภาวะ แต่ความผิดฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วยตาม ป.อ. มาตรา 319 วรรคแรก นั้น แม้กฎหมายบัญญัติโดยมุ่งที่จะคุ้มครองอำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลของผู้เยาว์ เพื่อปกป้องมิให้ผู้ใดมาก่อการรบกวนหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการล่วงละเมิดต่ออำนาจปกครองก็ตาม แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวนอกจากคุ้มครองอำนาจปกครองของบิดามารดาแล้ว ยังคุ้มครองอำนาจปกครองดูแลของผู้ปกครองและผู้ดูแลผู้เยาว์ด้วย เห็นได้ว่าการล่วงละเมิดอำนาจปกครองที่จะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 319 วรรคแรก มีความหมายแตกต่างจากอำนาจปกครองตาม ป.พ.พ. มาตรา 1566 ประกอบกับการพรากผู้เยาว์เป็นความผิดทางอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด จะขยายความไม่ได้ ดังนี้ การพรากผู้เยาว์ที่จะเป็นความผิดตามมาตรา 319 วรรคแรกได้นั้น ผู้เยาว์ต้องอยู่ในความปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตามสภาพความเป็นจริงว่าผู้เยาว์อยู่ในความดูแลหรือไม่ หากผู้เยาว์ไปจากการดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเสียแล้ว อำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลย่อมขาดตอนหรือสิ้นสุดลง แต่หากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลยังดูแลเอาใจใส่ผู้เยาว์อยู่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอนหรือสิ้นสุดลง คดีนี้ ผู้เสียหายที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เยาว์หนีออกจากบ้านพักที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้เสียหายที่ 1 ซึ่งเป็นมารดาไปก่อนเกิดเหตุเกือบ 1 ปี และพยานหลักฐานโจทก์ไม่มีน้ำหนักรับฟังว่า ผู้เสียหายที่ 1 ยังใส่ใจดูแลผู้เสียหายที่ 2 อยู่ ดังนี้ อำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 จึงขาดตอนและสิ้นสุดลง ทำให้ผู้เสียหายที่ 2 ไม่อยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 การที่จำเลยที่ 1 เป็นธุระจัดหาให้ผู้เสียหายที่ 2 ไปค้าประเวณีให้แก่สายลับ จึงไม่เป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 จำเลยที่ 1 ไม่มีความผิดฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากมารดาเพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, 6, 52 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4, 9 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 4, 26, 78 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83, 90, 91, 282, 319 รัปโทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมซิมการ์ดจำนวน 2 เครื่อง ของกลาง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายที่ 2 จำนวน 50,000 บาท ได้แก่ ความเสียหายอันเนื่องมาจากถูกละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ จำนวน 10,000 บาท ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง จำนวน 20,000 บาท และความเสียหายต่อเสรีภาพ จำนวน 20,000 บาท จำเลยทั้งสองให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282 วรรคสอง, 319 วรรคแรก พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3), 78 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6 (2) (เดิม), 52 วรรคสอง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 9 วรรคสอง การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดาเพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย จำคุก 2 ปี ฐานค้ามนุษย์ ฐานเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี เพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ผู้นั้นจะยินยอม และฐานส่งเสริมให้เด็กประพฤติดนไม่สมควร หรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 52 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 ปี ทางนำสืบของจำเลยที่ 1 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดาเพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย คงจำคุก 1 ปี 4 เดือน ฐานค้ามนุษย์ คงจำคุก 4 ปี รวมจำคุก 5 ปี 4 เดือน ให้จำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายที่ 2 จำนวน 15,000 บาท ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 2 โจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 วรรคแรก ให้ลงโทษจำเลยที่ 1 เฉพาะความผิดฐานค้ามนุษย์ คงจำคุก 4 ปี รัปโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง พร้อมซิมการ์ดของกลาง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติในชั้นนี้ว่า ขณะเกิดเหตุนางสาว ล. ผู้เสียหายที่ 2 อายุ 15 ปีเศษ (เกิดวันที่ 6 มกราคม 2546) เป็นบุตรของนางสาว ม. ผู้เสียหายที่ 1 บิดามารดาของผู้เสียหายที่ 2 แยกทางกัน ตั้งแต่ผู้เสียหายที่ 2 เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เดิมผู้เสียหายที่ 2 อาศัยอยู่กับผู้เสียหายที่ 1 และสามีใหม่ของผู้เสียหายที่ 1 แต่ขณะเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ผู้เสียหายที่ 2 ออกจากบ้านของผู้เสียหายที่ 1 เป็นเวลาเกือบ 1 ปี และไปพักอาศัยอยู่กับนางสาว ย. ไม่ปรากฏชื่อสกุล เพื่อนรุ่นพี่ซึ่งเป็นคนที่แนะนำให้ผู้เสียหายที่ 2 รู้จักกับจำเลยที่ 1 ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561

ก่อนเกิดเหตุพันตำรวจโท ช. เจ้าพนักงานตำรวจ กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี สืบทราบว่าเจ้าของเพชบุรีชื่อ ส. มีพฤติการณ์เป็นธรรมาธิบดีให้กระทำการค้าประเวณีด้วยวิธี ติดต่อส่งข้อความผ่านเพชบุรีชื่อ ส. พันตำรวจโท ช. จึงวางแผนให้สายลับใช้เพชบุรีชื่อ ค. ส่ง ข้อความขอซื้อบริการทางเพศไปยังเจ้าของเพชบุรีดังกล่าว จำเลยที่ 1 เจ้าของเพชบุรีดังกล่าวส่ง ข้อความสนทนากับสายลับ ตกลงราคาค่าบริการ 1,500 บาท นัดหมายสถานที่ขายบริการทางเพศ ที่โรงแรม 69 ห้องหมายเลข 3 เจ้าพนักงานตำรวจใช้ธนบัตรฉบับละ 100 บาท และฉบับละ 1,000 บาท ในการล่อซื้อ จำเลยที่ 1 ติดต่อผู้เสียหายที่ 2 ไปให้บริการทางเพศ โดยจำเลยที่ 1 จะได้ ส่วนแบ่งเป็นค่านายหน้าจากผู้เสียหายที่ 2 ต่อมาวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง ผู้เสียหายที่ 2 ไปที่ห้องพักหมายเลข 3 เพื่อขายบริการทางเพศ โดยมีเด็กหญิง ป. ไปเป็นเพื่อน เจ้าพนักงาน ตำรวจให้ผู้เสียหายที่ 2 ติดต่อจำเลยที่ 1 เจ้าของเพชบุรีดังกล่าวให้มารับเงิน จำเลยที่ 1 ให้จำเลยที่ 2 มารับเงินแทน เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยที่ 2 และติดตามจับกุมจำเลยที่ 1 ได้ โดยยึด โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ห่อหุ้มไป สีชมพู 2 เครื่อง ของจำเลยทั้งสอง และธนบัตรฉบับละ 100 บาท จำนวน 5 ฉบับ เป็นของกลาง คดีสำหรับจำเลยที่ 1 ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิด ฐานค้ามนุษย์ ฐานเป็นธรรมาธิบดี ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปด ปีเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธรรมาธิบดี ล่อไป หรือพาไปซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ผู้นั้นจะยินยอม และฐานส่งเสริมให้ เด็กประพฤตินไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด โจทก์และ จำเลยที่ 1 ไม่ฎีกา ความผิดฐานดังกล่าวสำหรับจำเลยที่ 1 จึงเป็นอันยุติ ส่วนคดีสำหรับจำเลยที่ 2 ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้อง โจทก์และจำเลยที่ 2 ไม่ฎีกา จึงเป็นอันยุติ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตาม ฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปด ปีไปเสียจากบิดามารดาเพื่อกำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วยหรือไม่ เห็นว่า การที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1566 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุตรซึ่งยังไม่ บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดานั้น เป็นบทบัญญัติในหมวด 2 สิทธิและ หน้าที่ของบิดามารดาและบุตร อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บิดามารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง บุตรผู้เยาว์ ที่จะมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของผู้เยาว์ รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินของ ผู้เยาว์ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เยาว์เป็นผู้ที่ยังอ่อนในด้านสติปัญญา ความคิด และร่างกาย ขาดความรู้ ความชำนาญ จึงต้องมีผู้ใช้อำนาจปกครองคอยปกครองดูแลจนกว่าผู้เยาว์จะบรรลุนิติภาวะ แต่ ความผิดฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเพื่อกำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วยตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 วรรคแรก นั้น แม้กฎหมายบัญญัติโดยมุ่งที่จะคุ้มครองอำนาจ ปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลของผู้เยาว์ เพื่อปกป้องมิให้ผู้ใดมากระทำการกวน หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการล่วงละเมิดต่ออำนาจปกครองก็ตาม แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าว นอกจากคุ้มครองอำนาจปกครองของบิดามารดาแล้ว ยังคุ้มครองอำนาจปกครองดูแลของ ผู้ปกครองและผู้ดูแลผู้เยาว์ด้วย เห็นได้ว่าการล่วงละเมิดอำนาจปกครองที่จะเป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 วรรคแรก มีความหมายแตกต่างจากอำนาจปกครองตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1566 ประกอบกับการพรากผู้เยาว์เป็นความผิด ทางอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด จะขยายความไม่ได้ ดังนี้ การพรากผู้เยาว์ที่จะเป็นความผิดตาม มาตรา 319 วรรคแรกได้นั้น ผู้เยาว์ต้องอยู่ในความปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือ

ผู้ดูแลตามสภาพความเป็นจริงว่าผู้เยาว์อยู่ในความดูแลหรือไม่ หากผู้เยาว์ไปจากการดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเสียแล้ว อำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลย่อมขาดตอนหรือสิ้นสุดลง แต่หากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลยังดูแลเอาใจใส่ผู้เยาว์อยู่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอนหรือสิ้นสุดลง คดีนี้ผู้เสียหายที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เยาว์หนีออกจากบ้านพักที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้เสียหายที่ 1 ซึ่งเป็นมารดาไปก่อนเกิดเหตุเกือบ 1 ปี แม้ผู้เสียหายที่ 1 เบิกความประกอบคำให้การในชั้นสอบสวนว่า ระหว่างผู้เสียหายที่ 2 หายไป สามารถติดต่อผู้เสียหายที่ 2 ได้เป็นบางครั้ง ทราบว่าพักอาศัยอยู่ในเมืองและทำงานรับจ้างที่ร้านเนื้ออย่าง เคยบอกให้ผู้เสียหายที่ 2 กลับมาอยู่ที่บ้าน และผู้เสียหายที่ 2 ออกจากบ้านไปหลายเดือนจึงติดต่อผู้เสียหายที่ 2 ได้ แต่โจทก์ไม่นำสืบให้เห็นว่าผู้เสียหายที่ 1 ติดต่อผู้เสียหายที่ 2 เป็นระยะ ๆ ตลอดเวลา ไม่เคยขาดการติดต่อ และได้พยายามติดตามตัวผู้เสียหายที่ 2 ในข้อนี้ผู้เสียหายที่ 1 กลับเบิกความว่า ปกติไม่ได้ติดต่อผู้เสียหายที่ 2 เท่าไรนัก ประกอบกับผู้เสียหายที่ 1 มีสามีใหม่และมีบุตรต้องเลี้ยงดูอีก 2 คน โดยก่อนเกิดเหตุผู้เสียหายที่ 2 มีพฤติการณ์ไปนอนค้างที่บ้านเพื่อนบ่อยครั้ง ผู้เสียหายที่ 1 และสามีใหม่ต้องดูแลเป็นประจำ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ผู้เสียหายที่ 1 ไม่ได้ใช้ความพยายามในการติดต่อหรือติดตามผู้เสียหายที่ 2 ก็ได้ พยานหลักฐานโจทก์ไม่มีน้ำหนักสืบได้ว่าผู้เสียหายที่ 1 ยังใส่ใจดูแลผู้เสียหายที่ 2 อยู่ ดังนี้ อำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 จึงขาดตอนและสิ้นสุดลง ทำให้ผู้เสียหายที่ 2 ไม่อยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 การที่จำเลยที่ 1 เป็นธุระจัดหาให้ผู้เสียหายที่ 2 ไปค้าประเวณีให้แก่สายลับ จึงไม่เป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 1 จำเลยที่ 1 ไม่มีความผิดฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากมารดาเพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

จักษ์ชัย เยพิทักษ์ · ศิริชัย ศิริชื่นวิจิตร · ชัยยุทธ กลับอำไพ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/494/2565>